

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA I GMINY BARCZEWO ZA LATA 2018-2019

Wykonawca:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

Barczewo 2020

Wykonawca:

Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10

tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98

biuro@eko-precyzja.eu

Spis treści

1. Wstęp.....	4
1.1. Podstawa prawna.....	4
1.2. Okres sprawozdawczy	4
1.3. Źródła danych	4
1.4. Autorzy sprawozdania	4
1.5. Zakres opracowania	4
2. Charakterystyka gminy	5
2.1. Położenie	5
2.2. Sieć komunikacyjna.....	6
2.3. Demografia	7
2.4. Klimat.....	9
3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Barczewo	9
4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska	21
5. Ocena systemu monitoringu i stanu środowiska	21
5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	28
5.2. Zagrożenia hałasem.....	30
5.3. Gospodarowanie wodami	33
5.3.1. Wody powierzchniowe.....	33
5.3.2. Wody podziemne	35
5.4. Gospodarka wodno-ściekowa	36
5.5. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.....	36
5.6. Zasoby przyrodnicze	38
6. Podsumowanie.....	44
Spis tabel.....	45
Spis rysunków.....	45

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020 poz. 1219) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty z wykonania programów, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Po przedstawieniu raportów są one przekazywane przez organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw klimatu, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu. „Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barczewo na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023” został przyjęty Uchwałą nr XXXII/212/2016 Rady Miejskiej w Barczewie z dnia 25 października 2016 r. Program ma na celu realizację polityki ochrony środowiska na poziomie gminnym. Jego realizacja prowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego i efektywnego zarządzania środowiskiem. Celem Raportu jest ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie zadań wraz z poniesionymi nakładami finansowymi oraz aktualna ocena stanu środowiska.

1.2. Okres sprawozdawczy

Niniejszy Raport sporządzono na podstawie analizy realizacji zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barczewo na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023”. Raport obejmuje okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2019 r.

1.3. Źródła danych

Dane wykorzystane podczas sporządzania niniejszego raportu pochodzą z Urzędu Miejskiego w Barczewie, Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, Polskiej Spółki Gazownictwa oraz Zakładu Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Barczewie.

1.4. Autorzy sprawozdania

Autorami sprawozdania są pracownicy Zakładu Analiz Środowiskowych Eko-Precyzja, w składzie: mgr Paweł Czupryn oraz mgr Adam Gawron.

1.5. Zakres opracowania

W skład niniejszego Raportu wchodzi następujące składowe:

- Charakterystyka gminy Barczewo,
- Zakres realizacji Programu,
- Ocena realizacji Programu,
- Ocena systemu monitoringu i stanu środowiska,

- Podsumowanie.

2. Charakterystyka gminy

2.1. Położenie

Gmina Barczewo jest gminą miejsko-wiejską położoną w centralnej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie olsztyńskim. Gmina graniczy od południa z gminą Purda, od strony zachodniej z miastem Olsztyn i gminą Dywity, od północy z gminą Jeziorany, a od strony wschodniej z gminą Biskupiec. Powierzchnia gminy wynosi 320 km².

Rysunek 1. Gmina Barczewo na tle powiatu olsztyńskiego

gmina miejska, gmina miejsko-wiejska, gmina wiejska

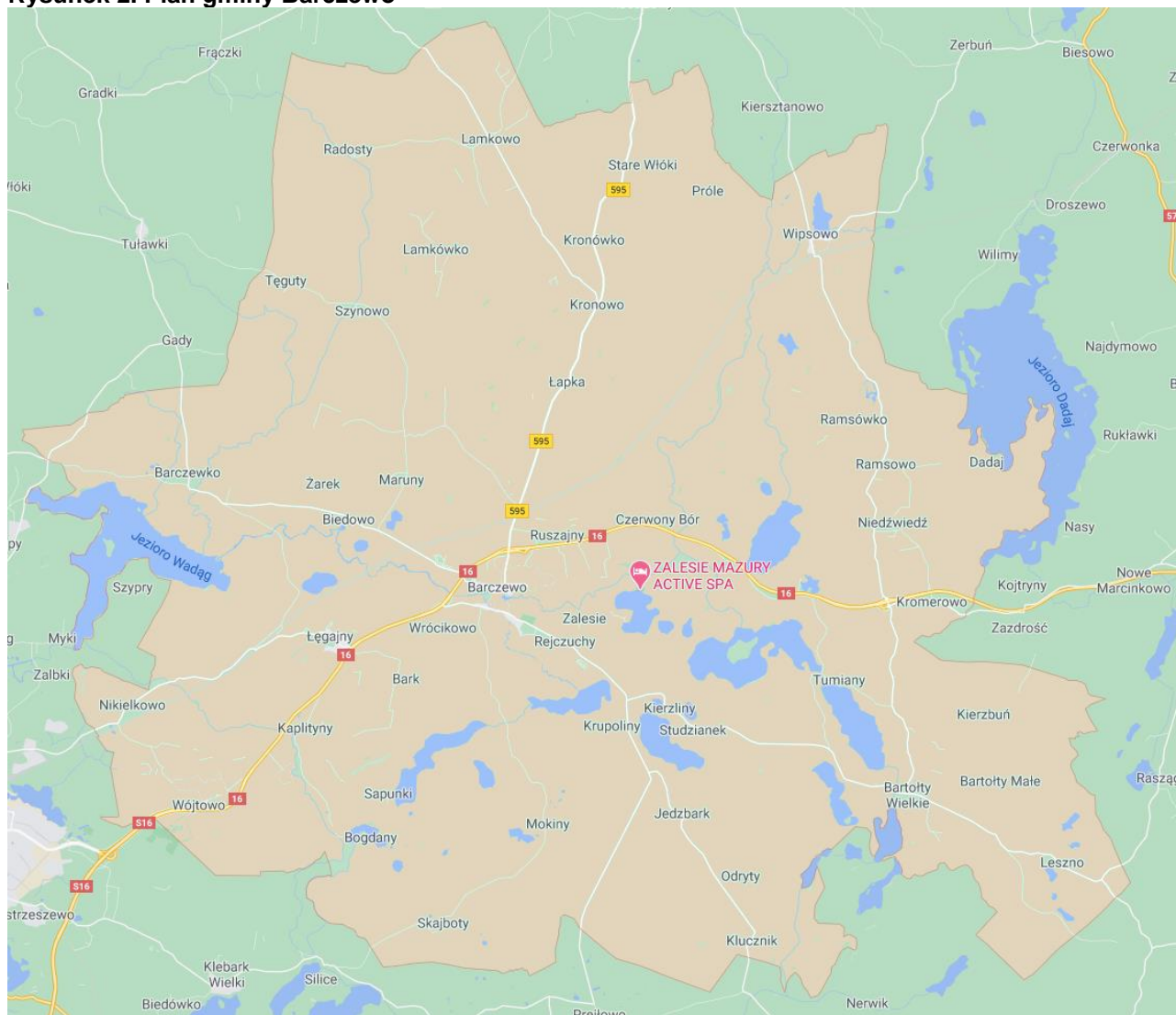
źródło: administracja.mswia.gov.pl, opracowanie własne

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski wg Jerzego Kondrackiego gmina Barczewo leży w obrębie megaregionu Niż Wschodnioeuropejski, prowincji Niż

Wschodniobałtycko-Białoruski, podprovincji Pojezierze Wschodniobałtyckie, makroregionu Pojezierze Mazurskie oraz mezoregionów Wysoczyzna Jeziorańsko-Bisztynecka, Pojezierze Olsztyńskie i Pojezierze Mrągowskie.

W skład gminy Barczewo wchodzi miasto Barczewo oraz 32 wsie: Barczewko, Bartoły Małe, Bartoły Wielkie, Biedowo, Bogdany, Jedzbark, Kaplityny, Kierzliny, Klucznik, Kołaki, Kromerowo, Kronowo, Lamkowo, Lamkówko, Leszno, Łapka, Łęgajny, Maruny, Mokiny, Nikielkowo, Próle, Radosty, Ramsowo, Ramsówko, Rejczuchy, Ruszajny, Skajboty, Stare Włóki, Tęguty, Wipsowo, Wójtowo i Zalesie.

Rysunek 2. Plan gminy Barczewo

źródło: www.google.pl

2.2. Sieć komunikacyjna

Przez teren gminy Barczewo przebiega droga krajowa nr 16 relacji Dolna Grupa – Grudziądz – Iława – Ostróda – Olsztyn – Mrągowo – Elk – Augustów – Pomorze – Poćkuny – Ogrodniki – Granica Państwa (21 km przebiega przez teren gminy) oraz droga wojewódzka nr 595 relacji Jeziorany – Barczewo o przebiegu przez gminę na długości 10,87 km. Sieć

drogową uzupełniają drogi powiatowe o długości 133,5 km oraz drogi gminne o długości 108,9 km.

Przez teren gminy przebiega także linia kolejowa 353 Poznań Wschód – Skandawa. W gminie na trasie przejazdu znajdują się trzy stacje: Łęgajny, Barczewo, Wipsowo.

2.3. Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31.12.2019 r. gminę Barczewo zamieszkiwało 18 019 osób, z czego 8 906 stanowili mężczyźni, natomiast 9 113 kobiety. W mieście mieszkało 7 501 osób co stanowiło 41,63% ogółu ludności. Powierzchnia gminy wynosi 320 km² co wraz z liczbą zamieszkujących ją ludzi daje gęstość zaludnienia na poziomie 56 os./km².

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31.12.2019 r.)

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość
Liczba ludności (ogółem)	osoba	18 019
Liczba mężczyzn	osoba	8 906
Liczba kobiet	osoba	9 113
Saldo migracji wewnętrznych	osoba	78
Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności	osoba	4,3
Saldo migracji zagranicznych	osoba	5
Saldo migracji zagranicznych na 1000 ludności	osoba	0,28
Przyrost naturalny ogółem	osoba	-63
Przyrost naturalny na 1000 ludności	osoba	-3,50
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem		
W wieku przedprodukcyjnym	%	18,7
W wieku produkcyjnym	%	63,1
W wieku poprodukcyjnym	%	18,2

źródło: GUS

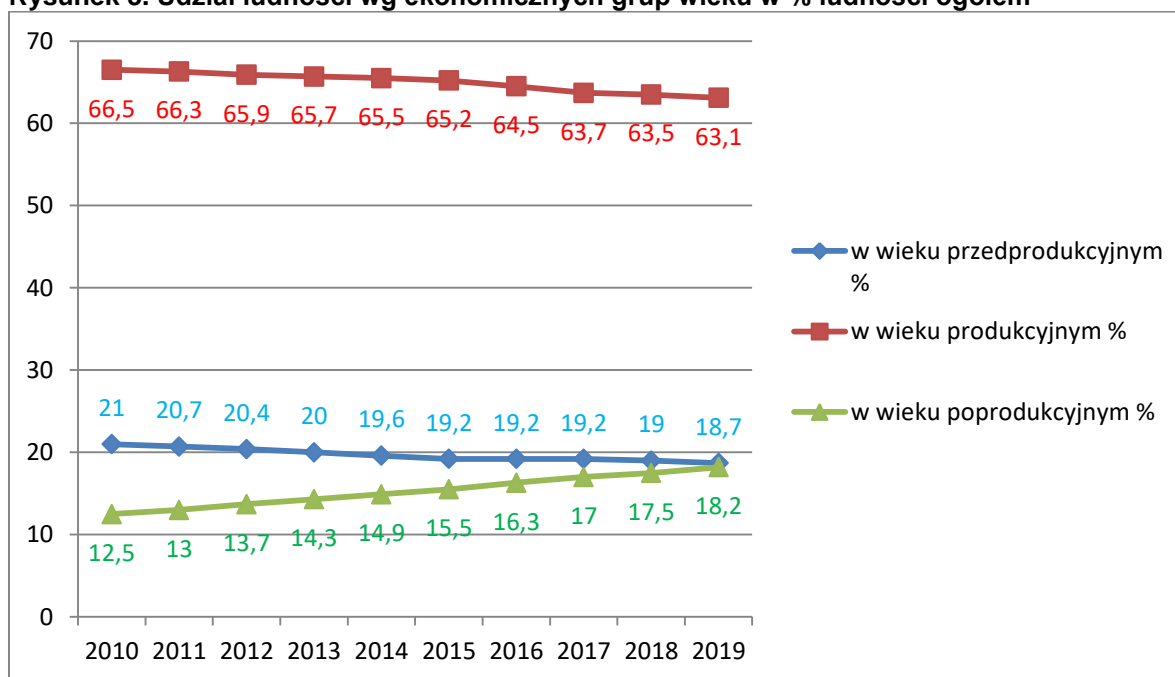
Tabela 2. Procesy demograficzne w gminie Barczewo w latach 2010-2019

Rok	Liczba ludności	Saldo migracji wewnętrznych	Saldo migracji zagranicznych	Przyrost naturalny
2010	17 063	124	3	41
2011	17 190	116	1	10
2012	17 339	105	3	30
2013	17 358	56	-12	-4
2014	17 465	113	-5	23

Rok	Liczba ludności	Saldo migracji wewnętrznych	Saldo migracji zagranicznych	Przyrost naturalny
2015	17 550	131	0	-15
2016	17 662	143	2	6
2017	17 920	187	7	52
2018	18 003	168	5	-82
2019	18 019	78	5	-63

źródło: GUS

Rysunek 3. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

źródło: GUS, opracowanie własne

Z powyższych zestawień wynika, że stan liczby ludności w ostatnich latach wykazuje tendencję rosnącą. Wpływ na taką sytuację ma głównie utrzymujące się na dodatnim, wysokim poziomie saldo migracji. Zaobserwować można również starzenie się społeczeństwa przejawiające się w dynamicznie zwiększającej się populacji osób w wieku poprodukcyjnym na rzecz osób się w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym. Utrzymanie się takiej sytuacji będzie prowadzić do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

Informacje na temat wielkości bezrobocia na terenie gminy Barczewo zestawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 3. Bezrobocie na terenie gminy Barczewo

Wskaźnik	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019
Bezrobotni zarejestrowani wg płci						
Ogółem	osoba	900	800	701	582	450
Mężczyźni	osoba	399	364	303	239	197

Wskaźnik	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019
Kobiety	osoba	501	436	398	343	253
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym						
Ogółem	%	7,9	7,0	6,1	5,1	4,0
Mężczyźni	%	6,6	6,0	5,0	3,9	3,2
Kobiety	%	9,3	8,2	7,5	6,4	4,8

źródło: GUS

2.4. Klimat

Gmina Barczewo leży w obrębie Mazursko-Białostockiego Regionu Klimatycznego. Klimat opisywanego terenu należy do typu klimatu pojeziernego, odznaczającego się cechami przejściowymi od klimatu kontynentalnego do klimatu morskiego.

Średnia roczna temperatura powietrza w gminie wynosi 7,3°C. Najwyższe temperatury odnotowuje się w lipcu, średnio 18,5°C. Najzimniejszym miesiącem w roku jest natomiast styczeń ze średnią temperaturą -5,7°C. Roczna suma opadów wynosi średnio 665 mm. Największa ilość opadów przypada na czerwiec i wynosi średnio 79 mm. Najsuchszym miesiącem jest natomiast luty z 29 mm opadów. Dominującymi wiatrami nad obszarem gminy są wiatry zachodnie i południowo-zachodnie. Najmniejszy udział jest wiatrów północno-wschodnich¹.

3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Barczewo

Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska został przedstawiony w tabeli 4, gdzie przyjęto następującą skalę oceny realizacji zadania:

0 – brak realizacji zadania,

1 – zrealizowane częściowo (oznacza inwestycje, których realizacja będzie kontynuowana w następnych latach),

2 – realizowane na bieżąco (oznacza przedsięwzięcia ciągłe),

3 – zrealizowane całkowicie (oznacza inwestycje, przedsięwzięcia jednorazowe, których realizacja została zakończona).

* - zadania wskazane w Programie Ochrony Środowiska jako planowane zadania inwestycyjne

¹ <https://pl.climate-data.org>, <https://www.meteoblue.com/pl>

Tabela 4. Realizacja zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Barczewo, lata 2018-2019

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami (wodociągi i kanalizacja)							
Cel: poprawa jakości wód podziemnych i powierzchniowych, poprawa dostępności sieci wodnokanalizacyjnej							
Kierunek interwencji: poprawa dostępności do sieci kanalizacyjnej, utrzymanie sprawności sieci wodociągowej							
1.	Budowa sieci kanalizacji, modernizacja sieci wodociągowej, rozbudowa sieci wodociągowej	Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	2018	3	76 642,67	Środki własne	Budowa odcinka sieci wodociągowej długości 252 mb, w drodze ul. Miętowej i Rumiankowej w Nikielkowie od istniejącej sieci wodociągowej, w tym wykonano trzy węzły wodociągowe i hydrant przeciwpożarowy.
			2017-2019	3	811 109,35 netto, w tym w 2018 r. 336 128,56 netto	Środki własne, Gmina Barczewo	Budowa sieci wodociągowej Kronowo – Próle Kołaki (połączenie z Wipsowem) (II etap) L= 5 197 mb i 14 szt. przyłączy plus 1 szt. w ramach dodatkowego zlecenia.
			2018	3	27 413,47 netto	Środki własne	Przebudowa odcinka wodociągowego Barczewko – Gady DN 80 stal na PE 110 (wymiana awaryjnej rury ocynkowanej) L= 200 mb.
			2018-2019	3	75 668,40 netto	Środki własne	Uporządkowanie gospodarki ściekowej w Łęgajnach przy ulicy Kasztanowej.
			2018-2019	3	15 000,00 netto	Środki własne	Przebudowa kanalizacji sanitarnej pod mostem przy ulicy Mickiewicza

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barczewo za lata 2018-2019

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
							w Barczewie.
			2017-2018	3	32 997,31 netto, w tym w 2018 r. 30 997,31 netto	Środki własne	Przebudowa odcinka sieci wodociągowej DN 80 stal na PE 110 w Barczewko – Gady na odcinku 200 mb przez teren prywatny wraz z wyłączeniem odcinka sieci istniejącej.
		Gmina Barczewo	2019	3	49 200,00	Środki własne	Projekt budowy kanalizacji sanitarnej Odryty.
2.	Budowa sieci wodociągowej Ramsówko – Kolonia*	Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	2017-2019	3	654 817,22 netto, w tym w 2018 r. 418 162,25 netto	Środki własne, Gmina Barczewo	Budowa sieci wodociągowej długości L= 7 523 mb i 13 szt. przyłączy plus 1 dodatkowe w ramach oddzielnego zlecenia L= 332 mb.
3.	Budowa sieci wodociągowej Jedzbark Kolonia*		2017-2018	3	210 724,46 netto	Środki własne, Gmina Barczewo	Budowa sieci wodociągowej Jedzbark Kolonia.
4.	Budowa sieci wodociągowej Lamkowo – Kronowo Kolonia*		2017-2018	3	476 860,74 netto	Środki własne, Gmina Barczewo	Budowa sieci wodociągowej Lamkowo – Kronowo Kolonia.
5.	Budowa kanalizacji sanitarnej Nikielkowo-Wójtowo*	Gmina Barczewo	2019	1	1 857 140,00	Środki własne	Budowa odcinka kanalizacji sanitarnej w drodze gminnej Wójtowo-Nikielkowo, w ul. Lawendowej i ul. Miętowej w Nikielkowie o długości 1 348,5 m oraz ul. Bazyliowej w Nikielkowie o długości 702,50 m.
6.	Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej dla miejscowości	Gmina Barczewo	2018	1	59 911,25	Środki własne	Wykonanie odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w infrastrukturze

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barczewo za lata 2018-2019

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
	Kaplityny (Kaplityny Górne)*		2019		67 148,22		nowobudowanej drogi na odcinku 80,45mb. Wykonanie odcinka sieci kanalizacji sanitarnej o długości 86,51 m oraz sieci wodociągowej o długości 16,5 m w ciągu nowobudowanej drogi.
7.	Odwodnienie i budowa ul. Lipowej w Łęgajnach*	Gmina Barczewo	2018	1	168 578,67	Środki własne	Budowa odwodnienia ul. Lipowej w Łęgajnach. Wykonano pierwszy etap realizacji. Wykonano kanalizację deszczową z rur PP SN 8 Ø 400 na odcinkach od studni D2ist.; D1; D4; D5; D6; D7; D8; D9; D10; D28; D25; oraz wpusty uliczne Wp40; Wp34; Wp33; Wp1; Wp2; Wp35; Wp3; Wp4 oraz usunięto kolizję kanału istniejącego Ø 300 mm z kanałem projektowanym Ø 400 mm. na odcinku D1' do D4 (wykonania kanału z rur P łączonych na wcisk Ø 400 – 24 m., wykonanie studni rewizyjnej Ø 2000 mm z osadnikiem 0,4 m.).
			2019		655 727,09		
Obszar interwencji: Klimat i powietrze							
Cel: poprawa jakości powietrza							
Kierunek interwencji: zmniejszenie zanieczyszczeń z palenisk indywidualnych							
8.	Rozbudowa sieci gazowej, modernizacja kotłowni komunalnych,	Gmina Barczewo	2018	1	926,50	Środki własne	Termomodernizacja budynku ratusza obejmująca m.in. wymianę instalacji

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barczewo za lata 2018-2019

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
	modernizacja piecy w obiektach osób fizycznych						c.o. Złożono wniosek o dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Zadanie przewidziane do realizacji w 2020 r.
		Polska Spółka Gazownictwa	2018-2019	3	Dane poufne	Środki własne	Budowa w miejscowościach Barczewo, Nikielkowo, Wójtowo, Łęgajny, Ruszajny gazociągów średniego ciśnienia o łącznej długości L= 14 541 m oraz przyłączy średniego ciśnienia o łącznej długości L= 1 863 m.
9.	Modernizacja ogrzewania w obiektach os. fizycznych*	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, mieszkańcy	2018-2019	3	1 620 464,90 (dotacje), 459 651,90 (pożyczki)	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Dofinansowanie w ramach programu „Czyste powietrze” zadań inwestycyjnych związanych zarówno z wymianą źródła ciepła, jak też i termomodernizacją budynków. Przyznano 100 dotacji oraz 19 pożyczek.
10.	Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Wójtowo gmina Barczewo etap II ul. Agrestowa i Malinowa w ramach zadania 10 dokumentacji projektowej*	Gmina Barczewo	2018	1	99 133,42	Środki własne	Budowa oświetlenia ulicznego Wójtowo (budowa infrastruktury w drodze). Wykonano I etap inwestycji - okablowanie wraz z fundamentami w infrastrukturze wybudowanej drogi. Dalsza realizacja po zabezpieczeniu środków.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barczewo za lata 2018-2019

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem							
Cel: ograniczenie negatywnego hałasu komunikacyjnego							
Kierunek interwencji: minimalizacja negatywnego oddziaływania hałasu drogowego, głównie w pasie drogi krajowej							
11.	Budowa ekranów dzwiękochłonnnych, modernizacja nawierzchni	Gmina Barczewo	2018	2	493 486,90	Środki własne	Prace remontowe na gruntowych drogach gminnych i ciągach komunikacyjnych na terenach wiejskich i miasta Barczewo w zakresie zakupu, dostarczenia i wbudowania kruszywa łamanego i gruzu betonowego wraz z powierzchniowym profilowaniem drogi.
			2019		453 060,44		
			2018	2	203 387,98	Środki własne	
			2019		88 792,08		
			2018	2	74 463,81	Środki własne	
			2019		190 436,97		
			2019	3	205 000,00	Środki własne	
12.	Przebudowa ul. Orzeszkowej w Barczewie -III etap*	Gmina Barczewo	2019	3	146 390,91	Środki własne	Budowa ul. Orzeszkowej w Barczewie. Ułożono 786 m ² nawierzchni jezdni z kostki

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barczewo za lata 2018-2019

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
							betonowej.
13.	Budowa ul. Cedrowej w Wójtowie*	Gmina Barczewo	2018	1	245 819,82	Środki własne, Fundusz Dróg Samorządowych	Budowa drogi i odwodnienia ul. Cedrowej w Wójtowie.
			2019		233 000,00		
14.	Utwardzenie placu wraz z droga dojazdową do ul. Wojska Polskiego w Barczewie*	Gmina Barczewo	2018	3	69 987,00	Środki własne	Utwardzenie placu przy ul. Wojska Polskiego 46 w Barczewie – 187 m ² oraz przebudowanie chodnika – 132 m ² .
15.	Przebudowa ul. Traugutta w Barczewie – chodniki + dokumentacja*	Gmina Barczewo	2018	3	189 200,00	Środki własne	Wykonanie II etapu przebudowy chodnika przy ul. Traugutta w Barczewie – 477,00 m ² nawierzchni z kostki typu „starobruk”.
16.	Rozbórka i budowa nowego wiaduktu w m. Nikielkowo*	Gmina Barczewo	2018-2019	3	Koszty ujęte w punkcie 17	Środki własne, Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020	Zadanie realizowane w ramach budowy drogi gminnej Wójtowo-Nikielkowo. Więcej informacji w punkcie 17 niniejszej tabeli.
17.	Budowa drogi gminnej Wójtowo-Nikielkowo*	Gmina Barczewo	2018	3	7 695 826,75, w tym Gmina 1 546 787,91, RPO 4 320 180,20	Środki własne, Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020	Budowa drogi przez Wójtowo i Nikielkowo wraz z przebudową wiaduktu. Zadanie rozpoczęto w 2017 r. Wykonano 2,6 km kanalizacji deszczowej, wybudowano 3,1 km drogi o nawierzchni asfaltowej z obustronnymi chodnikami z kostki betonowej, wybudowano nowy
			2019		5 123 979,33	Środki własne	

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barczewo za lata 2018-2019

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
							wiadukt w Nikielkowie nad linią kolejową Poznań – Skandawa.
18.	Projekt i rozpoczęcie budowy drogi w Barczewie - ul. Kościuszki (Sójcze Wzgórze) i ul. Grotgera*	Gmina Barczewo	2018	3	123 468,00	Środki własne, Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko- Mazurskiego na lata 2014-2020	Budowa drogi Barczewo ul. Kościuszki – ul. Grotgera. Wykonano nowy odcinek nawierzchni chodnika z kostki betonowej o wymiarach 20 x 10 x 6 cm na długości 95,00 mb, szerokości 1,20 m, o powierzchni 114,00 m ² , wykonano nowy odcinek nawierzchni drogi wewnętrznej z kostki betonowej o wymiarach 20 x 10 x 8 cm na długości 352,00 mb, szerokości 5,0 m, o powierzchni 500,00 m ² , wykonano nowy odcinek nawierzchni chodnika z kostki betonowej o wymiarach 20 x 10 x 6 cm na długości 352,00 mb, szerokości 1,50 m, o powierzchni 528,00 m ² .
19.	Modernizacja drogi krajowej 16 (m.in. montaż ekranów dźwiękochłonnych)*	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	2018	3	144 006,66, w tym GDDKiA 4 039,21, POIiŚ 122 405,66, inne 17 561,79	Środki własne, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, inne	Budowa ekranów akustycznych w ramach budowy drogi ekspresowej S51 od km 10+000 do km 24+320 oraz drogi krajowej nr 16 od km 24+320 do km 26+040.
Obszar interwencji: Gospodarowanie odpadami							
Cel: zwiększanie skuteczności segregacji odpadów							
Kierunek interwencji: zwiększenie udziału śmieci segregowanych							

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barczewo za lata 2018-2019

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
20.	Promowanie recyklingu odpadów wśród mieszkańców Gminy	Gmina Barczewo	2018-2019	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	<p>W 2017 r. 55,11% mieszkańców prowadziło selektywną zbiórkę odpadów, w 2018 r. 72,66%, natomiast w 2019 r. 90,14%. Pracownicy Urzędu miejskiego wraz ze Strażą Miejską prowadzili systematyczne kontrole w zakresie sprawdzenia sposobu segregacji odpadów. Kontrole prowadzone były szczególnie w stosunku do mieszkańców zabudowy wielorodzinnej, gdzie odpady gromadzone są w tzw. boksach śmietnikowych. Coraz więcej mieszkańców decydowało się na zmianę sposobu gromadzenia odpadów. W 2018 i 2019 r. nastąpił wzrost ilości osób deklarujących segregację odpadów o ponad 17% w porównaniu z rokiem wcześniejszym. Tak znaczący wzrost mógł być spowodowany zwiększeniem stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi odbieranymi w sposób nieselektywny oraz wzrostem świadomości mieszkańców dotyczącym segregacji odpadów. Zgodnie ze zmianą ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw z dnia 19 lipca 2019 r. (Dz. U. 2019, poz. 1579), która weszła</p>

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barczewo za lata 2018-2019

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
							w życie 6 września 2019 r. wszyscy właściciele nieruchomości powinni gromadzić powstające odpady w sposób selektywny.
21.	Budowa miejsc gromadzenia odpadów komunalnych na terenie Starego Miasta w Barczewie*	Gmina Barczewo	2019	3	35 976,00	Środki własne	Zakup i montaż wiat do gromadzenia odpadów komunalnych na terenie Starego Miasta. Wiaty do gromadzenia odpadów zlokalizowano przy ul. Mostowej i ul. Obrońców Warszawy. Konstrukcja wiat stalowa posadowiona na kostce betonowej.
Obszar interwencji: Ochrona przyrody i gospodarowanie lasami							
Cel: zwiększenie lesistości, ochrona, zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej, ochrona zadrzewień i zieleni, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów, ochrona fauny i flory przed negatywnym wpływem zmian klimatu, ochrona siedlisk przyrodniczych i ekosystemów							
Kierunek interwencji: zwiększenie areалу lasów na terenie gminy							
22.	Przeznaczanie nieużytków pod zalesianie	Właściciele terenów	2018-2019	2	W ramach własnej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco. W latach 2018-2019 powierzchnia lasów zwiększyła się o 335,4 ha, a lesistość gminy o 1%. Więcej informacji w tabeli 5. Wskaźniki monitoringu.
23.	Zalesianie nieużytków o terenów o najniższej wartości dla rolnictwa*	Właściciele terenów	2018-2019	2	W ramach własnej działalności	Środki własne	Zadanie opisane w punkcie 23 niniejszej tabeli
Obszar interwencji: Zagospodarowanie przestrzenne							

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barczewo za lata 2018-2019

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
Cel: integracja polityki środowiskowej z gminnymi planami zagospodarowania przestrzennego							
Kierunek interwencji: zabezpieczenie środowiska naturalnego gminy przed niekontrolowanym budownictwem							
24.	Uchwalanie mpzp z poszanowaniem polityki środowiskowej	Gmina Barczewo	2018	1	99 624,00	Środki własne	Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego obręb Nikielkowo oraz zmiana fragmentów planu zagospodarowania przestrzennego obręb Łegajny i Kaplityny.
			2018	1	84 700,00	Środki własne	Opracowanie zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Barczewo wraz z fragmentami terenu w obrębach Ruszajny, Bark i Wrocikowo.
			2018	1	29 642,00	Środki własne	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Wójtowo.
			2019		100 00,00		
			-	-	-	-	Obecnie na terenie miasta i gminy Barczewo (stan na koniec 2019 r.) obowiązują 19 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Najnowszy miejscowy plan wszedł w życie w roku 2019 i dotyczył miasta Barczewo z fragmentami terenu w obrębach Ruszajny i Bark-Wrocikowo (Uchwała Nr VI(67)2019 z dnia 28 marca 2019 r.). Największe pokrycie planami miejscowymi

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barczewo za lata 2018-2019

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
							<p>obejmuje obręb: miasta Barczewo, Łęgajny, Wójtowo. Plany uwzględniają dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, zasady rozwiązań w zakresie odnawialnych źródeł energii, zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zasady modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej.</p>

4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska

Jak wynika z tabeli nr 4 w okresie od 01.09.2018 r. do 31.12.2019 r. w ramach Programu Ochrony Środowiska, zgodnie z celami i kierunkami interwencji wyznaczonych zostało 6 zadań w 6 obszarach interwencji: gospodarowanie wodami (wodociągi i kanalizacja), klimat i powietrze, zagrożenia hałasem, gospodarowanie odpadami, ochrona przyrody i gospodarowanie lasami, zagospodarowanie przestrzenne. Podjęto się realizacji wszystkich 6 zadań. Ponadto w Programie Ochrony Środowiska zostały wyznaczone 24 planowane zadania inwestycyjne w latach 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023. W latach 2018-2019 podjęto się realizacji 18 takich inwestycji, 3 inwestycje zrealizowano we wcześniejszych latach, natomiast nie zrealizowano dotychczas 3 zadań: Rozbudowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej na osiedlu domków jednorodzinnych w Barczewie, Przebudowa ulicy dojazdowej Wojska Polskiego 19a i b – II etap (dokończenie), Budowa oczyszczalni ścieków w Barczewie.

5. Ocena systemu monitoringu i stanu środowiska

W celu oceny wpływu realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska na poprawę środowiska na terenie gminy Barczewo zestawiono wartości wskaźników monitoringu, porównując stan z 2017 roku (rok bazowy) ze stanem na lata 2018-2019. W kolejnych podrozdziałach przedstawiono aktualny stan środowiska naturalnego na terenie gminy Barczewo.

Tabela 5. Wskaźniki monitoringu

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2017	2018	2019	Zmiana wskaźnika*
Ochrona klimatu i jakości powietrza						
Wyniki klasyfikacji strefy pod kątem ochrony zdrowia dla strefy warmińsko-mazurskiej						
1.	Dwutlenek siarki (SO ₂)	klasa	A	A	A	
2.	Dwutlenek azotu (NO ₂)	klasa	A	A	A	
3.	Pył zawieszony PM10	klasa	A	C	A	
4.	Pył zawieszony PM2,5	klasa	A	A	A	
5.	Benzen (C ₆ H ₆)	klasa	A	A	A	
6.	Tlenek węgla (CO)	klasa	A	A	A	
7.	Ołów (Pb)	klasa	A	A	A	
8.	Arsen (As)	klasa	A	A	A	
9.	Kadm (Cd)	klasa	A	A	A	
10.	Nikiel (Ni)	klasa	A	A	A	
11.	Benzo(a)piren (B _(a) P)	klasa	C	C	C	

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2017	2018	2019	Zmiana wskaźnika*
12.	Ozon (O ₃)	klasa	A	A	A	
13.	Długość czynnej sieci gazowej ogółem	m	66 548	68 616	81 089	
14.	Czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	szt.	649	724	851	
15.	Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	595	662	787	
16.	Odbiorcy gazu	gosp.	760	990	1 478	
17.	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	581	576	923	
18.	Ludność korzystająca z sieci gazowej	os.	2 372	2 905	4 242	
19.	Korzystający z sieci gazowej w % ogółu ludności	%	13,2	16,1	23,5	
20.	Zużycie gazu ogółem	MWh	13 667,4	14 197,7	19 588,3	
21.	Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	MWh	10 085,2	10 431,5	19 448,1	
Zagrożenia hałasem						
22.	Powierzchnia terenów eksponowanych na hałas w pasie drogi nr 16, wskaźnik L _{DWN}	km ²	17,253	brak pomiarów	brak pomiarów	
23.	Powierzchnia terenów eksponowanych na hałas w pasie	km ²	22,247	brak	brak	

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2017	2018	2019	Zmiana wskaźnika*
	drogi nr 16, wskaźnik L _N			pomiarów	pomiarów	
Gospodarowanie wodami						
24.	Stan JCWP	klasa	zły	zły	zły	
Gospodarka wodno-ściekowa						
25.	Długość czynnej sieci wodociągowej	km	246,2	262,7	264,6	
26.	Czynne przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3 249	3 294	3 338	
27.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	os.	17 904	18 014	18 003	
28.	Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	%	99,9	99,9	99,9	
29.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	m ³	28,5	29,9	29,4	
30.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	76,2	76,6	79,4	
31.	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 378	1 404	1 420	
32.	Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	402,7	406,2	406,8	

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2017	2018	2019	Zmiana wskaźnika*
33.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	os.	10 409	10 544	10 561	
34.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	58,1	58,5	58,6	
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów						
35.	% śmieci segregowanych	%	23,25	26,99	40,82	
36.	Poziomy recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	%	25,11 Wymagane ≥20	31,54 Wymagane ≥30	brak danych ² Wymagane ≥40	
37.	Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	%	98,61 Wymagane ≥45	88,58 Wymagane ≥50	brak danych ² Wymagane ≥60	
38.	Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	%	2,85 Wymagane ≤45	1,68 Wymagane ≤40	brak danych ² Wymagane ≤40	
Zasoby przyrodnicze						
39.	Lesistość gminy	%	34,2	35,2	35,2	

² Zgodnie z ustawą z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2, wójt gminy zobowiązany jest do sporządzenia rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2019 r. w terminie do dnia 31.10.2020 r.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barczewo za lata 2018-2019

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2017	2018	2019	Zmiana wskaźnika*
40.	Powierzchnia lasów	ha	10 940,71	11 268,55	11 276,11	
41.	Sadzenia drzew na terenach leśnych	szt.	47	44	280	
42.	Sadzenia krzewów na terenach leśnych	szt.	20	20	440	
43.	Nasadzenia drzew na terenach zieleni gminy	szt.	50	30	30	
44.	Nasadzenia krzewów na terenach zieleni gminy	szt.	20	0	0	
45.	Ubytki drzew na terenach zieleni gminy	szt.	28	30	30	
46.	Obszary prawnie chronione	ha	12 835,88	12 936,75	12 936,75	
47.	Liczba pomników przyrody	szt.	10	10	10	
48.	Powierzchnia/ilość parków spacerowo-wypoczynkowych na terenie gminy	ha / szt.	2,00 / 1	2,00 / 1	2,00 / 1	
49.	Powierzchnia/ilość zieleńców na terenie gminy	ha / szt.	0,80 / 4	0,80 / 4	0,80 / 4	
50.	Powierzchnia zieleni ulicznej	ha	0,40	0,40	0,40	
51.	Powierzchnia zieleni osiedlowej na terenie gminy	ha	9,75	3,60	3,60	
52.	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej	ha	12,55	6,40	6,40	

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2017	2018	2019	Zmiana wskaźnika*
Zagospodarowanie przestrzenne						
53.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem	%	60,7	60,7	60,7	

źródło: GUS, GIOŚ, Urząd Miejski w Barczewie

*Gdzie:

kolor zielony – poprawa lub brak zmian przy pozytywnej wartości wskaźnika,

kolor czerwony – pogorszenie lub negatywna wartość wskaźnika.

Stan wskaźników monitoringu na terenie gminy Barczewo na przestrzeni analizowanego okresu czasu poprawił się lub nie uległ zmianie przy zachowaniu pozytywnej wartości w 49 przypadkach, natomiast w 4 wykazał pogorszenie lub negatywną wartość.

5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

Emisję zanieczyszczeń do powietrza powodują zarówno źródła naturalne, jak i antropogeniczne. Do tych pierwszych zaliczamy zjawisko wietrzenia skał, pożary czy procesy biologiczne (rozkład materii organicznej, pylenie roślin). Zanieczyszczeniami związanymi z działalnością człowieka są natomiast: przemysł energetyczny, transportowy, sektor komunalno-bytowy. Zanieczyszczanie powietrza dzieli się na pyłowe i gazowe. Do zanieczyszczeń pyłowych zalicza się pyły zawieszane PM10 i PM2,5, które uważa się za najpoważniejsze zagrożenie zdrowia ludzi. Ma to związek ze zróżnicowaniem wielkości ich cząsteczek oraz składu chemicznego. Mogą zawierać metale ciężkie, pierwiastki promieniotwórcze i rakotwórcze oraz toksyczne związki organiczne, takie jak wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA). Ponadto pyły zawieszane mogą być nośnikami bakterii i wirusów, które są przyczyną podrażnień układu oddechowego i alergii. Pyły mają również szkodliwy wpływ na rośliny, gdyż osadzając się na powierzchni liści pochłaniają światło i zatykają aparaty szparkowe, utrudniając proces fotosyntezy. Największy wpływ na wielkość ich emisji mają źródła bytowo-komunalne, określane jako źródła powierzchniowe tzw. niska emisja. Drugą istotną przyczyną tych zanieczyszczeń są emisje pochodzące z energetyki zawodowej i transportu.

Monitoring GIOŚ w Olsztynie³

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U. z 2012 r. poz. 914) dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto nie będące aglomeracją o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Województwo warmińsko-mazurskie zostało podzielone na 3 strefy: miasto Olsztyn, miasto Elbląg oraz strefa warmińsko-mazurska w skład której wchodzi pozostała część województwa.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Olsztynie, prowadził monitoring jakości powietrza za pomocą 9 (2018 r.) i 10 (2019 r.) stacji pomiarowych. Zakres prowadzonego monitoringu obejmuje pomiary stężeń dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), ozonu (O₃), pyłu zawieszanego PM2,5 oraz PM10, które to prowadzone są metodą automatyczną oraz, prowadzone metodą manualną, pomiary pyłu zawieszanego PM2,5 i PM10, a także ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i benzo(a)pirenu (B(a)P) zawartych w pyłe PM10. W celu ochrony roślin prowadzi się monitoring metodą automatyczną stężeń dwutlenku siarki (SO₂), tlenku azotu (NO) i ozonu (O₃). Na terenie gminy Barczewo nie znajdowała się żadna stacja pomiarowa.

³ Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim. Raport wojewódzki za rok 2018, 2019, GIOŚ, Olsztyn 2019, 2020.

Klasyfikacja stref

Ocenę jakości powietrza i obserwację zmian dokonano w ramach państwowego monitoringu środowiska w strefach, które sklasyfikowano na podstawie poziomów substancji w powietrzu oraz poziomów dopuszczalnych z dozwolonymi przypadkami przekroczeń, poziomów docelowych oraz poziomów celów długoterminowych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U.2012, poz. 1031). Zgodnie z definicjami zawartymi w dyrektywie 2008/50/WE:

- **poziom dopuszczalny** oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany,
- **poziom docelowy** oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie,
- **poziom celu długoterminowego** oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

Tabela 6. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza

Poziom stężeń	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
określony jest poziom dopuszczalny i poziom krytyczny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego lub poziomu krytycznego	dwutlenek siarki dwutlenek azotu tlenek węgla benzen pył PM10 pył PM2,5 ołów (PM10)	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz próba utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego lub poziomu krytycznego		C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie POP w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu (jeśli POP nie był uprzednio opracowany), - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
określony jest poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	Ozon	A	działania niewymagane

Poziom stężenie	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
powyżej poziomu docelowego	AOT40 arsen (PM10) nikiel (PM10) kadm (PM10) benzo(a)piren (PM10)	C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - opracowanie lub aktualizacja POP, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
określony jest poziom celu długoterminowego			
poniżej poziomu celu długoterminowego	Ozon AOT40	D1	działania niewymagane
powyżej poziomu celu długoterminowego		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do 2020 r.
określony jest poziom dopuszczalny dla fazy II			
poniżej poziomu celu długoterminowego	pył PM2,5	A1	działania niewymagane
powyżej poziomu celu długoterminowego		C1	- dążenie do osiągnięcia poziomu dopuszczalnego dla fazy II do 2020 r.

źródło: GIOŚ

Strefę warmińsko-mazurską obejmującą gminę Barczewo zaliczono do klasy C ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz tylko w 2018 r., poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10. Ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu zaliczono do klasy D2. Dla pozostałych substancji strefę zaliczono do klasy A, oznaczającej poziom stężenia nieprzekraczający poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych. Biorąc pod uwagę ochronę roślin strefę warmińsko-mazurską przypisano do klasy D2 z uwagi na przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu oraz do klasy A oznaczającej brak przekroczeń wartości dopuszczalnych dla tlenków azotu i dwutlenku siarki oraz docelowych ozonu.

W ramach omawianej oceny Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie wyznaczył również obszary przekroczeń wartości normatywnych na terenie stref województwa warmińsko-mazurskiego. Wśród tych obszarów znalazła się gmina Barczewo – przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu, celu długoterminowego ozonu oraz, tylko w 2018 r., poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10.

5.2. Zagrożenia hałasem

Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska, charakteryzującym się dużą ilością i różnorodnością źródeł oraz powszechnością występowania. Hałas jest uznawany za czynnik, który w największym stopniu wpływa na jakość warunków zamieszkania i wypoczynku ludzi. Nadmierny hałas może wywoływać niekorzystne zmiany w organizmie człowieka. Powoduje on między innymi zaburzenia snu i wypoczynku, wpływa niekorzystnie na układ nerwowy, utrudnia pracę i naukę, zwiększa podatność na choroby psychiczne.

Występujący w środowisku naturalnym hałas spowodowany działalnością człowieka można podzielić na komunikacyjny i przemysłowy (instalacyjny). Czynnikiem wpływającym na

poziom hałasu komunikacyjnego są natężenie i płynność ruchu, procentowy udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, położenie drogi oraz rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu, przez który przebiega trasa komunikacyjna, charakter obudowy trasy i rodzaj sąsiadującej z trasą zabudowy. Źródłami hałasu przemysłowego są dźwięki emitowane przez różnego rodzaju maszyny i urządzenia, a także wyposażenie zakładów przemysłowych, rzemieślniczych i usługowych oraz procesy technologiczne w nich zachodzące.

Monitoring hałasu drogowego GDDKiA⁴

Pomiary hałasu komunikacyjnego prowadzi Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, opracowując mapy akustyczne dla dróg krajowych o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. Ostatnie opublikowane opracowanie sporządzono w 2017 r. na mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020 poz. 1219) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi. Obszar objęty analizą akustyczną obejmował bufor 2 x 800 m położony po obu stronach dróg.

W gminach Barczewo i Biskupiec analizowanych było 12 odcinków drogi nr 16c w ramach odcinków Olsztyn– Węzeł Barczewo (km 0+000-11+707) oraz odcinków Węzeł Barczewo – Węzeł Biskupiec (km 11+707-31+017).

Do określenia hałasu stosuje się następujące wskaźniki:

- L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18:00 do godz. 22:00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00),
- L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00).

Dopuszczalny poziom dźwięku dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wynosi 64 dB, a dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego 68 dB dla wskaźnika L_{DWN} , natomiast dla wskaźnika L_N 59 dB dla obu rodzajów terenu.

Tabela 7. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_{DWN}

Odcinek	Zakres poziomu hałasu				
	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75 dB	>75 dB
Liczba lokali mieszkalnych ekspozowanych na hałas [szt.]					
Olsztyn – Węzeł Barczewo	404	255	64	10	0
Węzeł Barczewo – Węzeł Biskupiec	162	112	21	2	0
Liczba mieszkańców ekspozowanych na hałas [os.]					
Olsztyn – Węzeł Barczewo	823	678	175	30	0

⁴ Mapy akustyczne dla dróg krajowych w województwie warmińsko-mazurskim o łącznej długości 362,805 km (Część nr 12), GDDKiA, Pracownia Hałasu, Wrocław 2018.

Odcinek	Zakres poziomu hałasu				
	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75 dB	>75 dB
Węzeł Barczewo – Węzeł Biskupiec	338	304	38	3	0
Liczba lokali mieszkalnych posiadających względnie cichą elewację ekspozycyjnych na hałas [szt.]					
Olsztyn – Węzeł Barczewo	12	9	2	0	0
Węzeł Barczewo – Węzeł Biskupiec	2	0	0	0	0
Liczba mieszkańców w lokalach posiadających względnie cichą elewację ekspozycyjnych na hałas [os.]					
Olsztyn – Węzeł Barczewo	23	27	3	0	0
Węzeł Barczewo – Węzeł Biskupiec	4	0	0	0	0
Powierzchnia terenów ekspozycyjnych na hałas [km²]					
Olsztyn – Węzeł Barczewo	4,181	2,124	0,993	0,506	0,396
Węzeł Barczewo – Węzeł Biskupiec	4,576	2,326	1,101	0,609	0,441

źródło: GDDKiA

Tabela 8. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_N

Odcinek	Zakres poziomu hałasu				
	50-55 dB	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	>70 dB
Liczba lokali mieszkalnych ekspozycyjnych na hałas [szt.]					
Olsztyn – Węzeł Barczewo	394	36	3	0	0
Węzeł Barczewo – Węzeł Biskupiec	146	19	0	0	0
Liczba mieszkańców ekspozycyjnych na hałas [os.]					
Olsztyn – Węzeł Barczewo	961	77	6	0	0
Węzeł Barczewo – Węzeł Biskupiec	361	32	0	0	0
Liczba lokali mieszkalnych posiadających względnie cichą elewację ekspozycyjnych na hałas [szt.]					
Olsztyn – Węzeł Barczewo	15	0	0	0	0
Węzeł Barczewo – Węzeł Biskupiec	0	0	0	0	0
Liczba mieszkańców w lokalach posiadających względnie cichą elewację ekspozycyjnych na hałas [os.]					
Olsztyn – Węzeł Barczewo	36	0	0	0	0
Węzeł Barczewo – Węzeł Biskupiec	0	0	0	0	0
Powierzchnia terenów ekspozycyjnych na hałas [km²]					
Olsztyn – Węzeł Barczewo	5,975	2,578	1,118	0,476	0,140
Węzeł Barczewo – Węzeł Biskupiec	6,683	3,099	1,459	0,654	0,065

źródło: GDDKiA

Odnosząc się do zebranych danych obejmujących odcinek drogi krajowej długości 31,017 km przebiegający przez teren gmin Barczewo i Biskupiec, można stwierdzić że warunki akustyczne są dobre, a zagrożenie ponadnormatywnym hałasem jest niewielkie. Powierzchnia terenów eksponowanych na hałas wg wskaźnika całodobowego wynosi 17,253 km², a w porze nocnej 22,247 km². Ilość mieszkańców narażonych na hałas powyżej 65 dB w porze całodobowej wynosi 246 osób, a narażonych na hałas powyżej 60 dB w porze nocnej 6 osób. GIOŚ w analizowanym okresie nie prowadził monitoringu hałasu komunikacyjnego na terenie gminy.

5.3. Gospodarowanie wodami

5.3.1. Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe zajmują ok 5% powierzchni gminy. Składa się na nie 13 rzek (największe: Pisa, Kiermas i Dadaj) oraz kilkadziesiąt jezior, z których największe to: Wadąg, Dobrąg, Kierzlińskie, Orzyc, Tumiańskie i Umląg. Najistotniejszą rzeką przecinającą obszar Gminy Barczewo jest rzeka Wadąg. To prawobrzeżny dopływ Łyny o długości 68 km. Największymi jej dopływami są: Wipsówka, Kiermas, Maruny. Największym jeziorem w gminie jest Jezioro Wadąg o powierzchni całkowitej 494,5 ha, powierzchni wysp 4,0 ha, głębokości maksymalnej 35,3 m, średniej 12,7 m, długości 4,9 km, szerokości 1,1 km⁵.

Obszar gminy Barczewo położony jest w zlewniach 18 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP): 8 jeziornych i 10 rzecznych, które zostały przedstawione poniżej.

Tabela 9. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Barczewo

Kod JCWP	Nazwa JCWP
LW30415	Tumiańskie
LW30425	Pisz
LW30426	Kierzlińskie
LW30427	Orzyc
LW30428	Dobrąg
LW30450	Umląg
LW30452	Kiermas
LW30454	Wadąg
RW7000058449569	Kanał Elżbiety
RW70001858445929	Kanał Dobrąg z jez. Dobrąg
RW700018584469	Wipsówka
RW70001858448954	Dopływ z Mokin
RW7000185844929	Maruna

⁵ Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barczewo na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023, Barczewo 2015-2016.

Kod JCWP	Nazwa JCWP
RW70001858449529	Orzechówka
RW7000185844958	Dopływ z jeziora Trackiego
RW7000205844899	Kiermas od wypływu z jez. Košno do ujścia z jez. Umląg i Kiermas
RW7000205844959	Wadąg od wypływu z jeziora Pisz do wypływu z jeziora Wadąg
RW7000255844579	Wadąg do wypływu z jez. Pisz

źródło: Aktualizacja Programu Wodno-Środowiskowego Kraju

Stan wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310) przy czym zgodnie z ust. 3 i 5 tego artykułu badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych oraz obserwacje elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego należą do kompetencji organów Inspekcji Ochrony Środowiska.

Celem wykonywania badań jest stworzenie podstaw do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu wód oraz ich ochrony przed zanieczyszczeniem, w tym ochrony przed eutrofizacją powodowaną wpływem sektora bytowo-komunalnego i rolnictwa oraz ochrony przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, w tym zasoleniem i substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego.

W tabeli przedstawiono ocenę jakości jednolitych części wód powierzchniowych poddanych w raportowanym okresie monitoringowi i obejmujących swym zasięgiem teren raportowanej gminy⁶.

Tabela 10. Wyniki oceny jakości JCWP obejmujących teren gminy Barczewo

Nazwa JCWP	Punkt pomiarowo-kontrolny	Klasa elementów biologicznych*	Klasa obserwacji hydromorfologicznych*	Klasa elementów fizykochemicznych*	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny
2018							
Tumiańskie	jez. Tumiańskie – stanowisko 01	4	2	>2	4	dobry	zły
Kiermas	jez. Kiermas – stanowisko	3	2	>2	3	-	zły

⁶ Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu – tabela, GIOŚ 2020. Ocena stanu jednolitych części wód jezior w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu – tabela, GIOŚ 2020.

Nazwa JCWP	Punkt pomiarowo-kontrolny	Klasa elementów biologicznych*	Klasa obserwacji hydromorfologicznych*	Klasa elementów fizykochemicznych*	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny
	01						
Orzechówka	Orzechówka – Barczewko	3	1	>2	3	-	zły
2019							
Wadąg	jez. Wadąg – stanowisko 01	3	1	>2	3	poniżej dobrego	zły

źródło: GIOŚ

- * 1 – stan bardzo dobry/potencjał maksymalny,
- 2 – stan/potencjał dobry,
- 3 – stan/potencjał umiarkowany,
- 4 – stan/potencjał słaby,
- 5 – stan/potencjał zły.

5.3.2. Wody podziemne

Obszary występowania zasobów wód podziemnych o najwyższej wartości użytkowej powinny podlegać szczególnej ochronie, zwłaszcza na terenach pozbawionych osadów izolujących warstwę wodonośną od powierzchni terenu. Z tego względu wydzielono tzw. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP), o zasobach znaczących w skali kraju, wymagające ochrony prawnej. Gmina Barczewo znajduje się w zasięgu GZWP nr 213 Olsztyn. W północnej części zbiornika, obejmującego analizowaną gminę zwierciadło wody występuje na głębokości 30–60 m i ma charakter swobodny. Zasilanie wód podziemnych zbiornika zachodzi na całym jego obszarze. Następuje ono przede wszystkim na drodze infiltracji opadów atmosferycznych do najwyższego poziomu czwartorzędowego – poziomu wód gruntowych. Zasoby dyspozycyjne na obszarze zbiornika wynoszą 300 950 m³/d i stanowią ok. 53% zasobów odnawialnych (564 600 m³/d). Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne ujęć wód podziemnych w granicach zbiornika wynoszą 416 198 m³/d, a wydane pozwolenia wodnoprawne pozwalają na eksploatację w wysokości 188 942 m³/d. Pobór rejestrowany na ujęciach wód podziemnych (ok. 44 822 m³/d) stanowi ok. 15% zasobów dyspozycyjnych. Natomiast pobór wód zgodny z pozwoleniami wodnoprawnymi stanowi 64% zasobów dyspozycyjnych⁷.

Obszar gminy Barczewo znajduje się także w całości w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 20. Składa się ona z dwóch pięter wodonośnych: czwartorzędowego i paleogeńsko-neogeńskiego, na litologie których składają się piaski, żwiry i otoczaki⁸.

⁷ Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, PIG-PIB, Warszawa 2017.

⁸ Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Podziemnych (172) podział obowiązujący w latach 2016-2021, PIG-PIB, Warszawa.

Stan wód podziemnych

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310) zobowiązuje Państwową Służbę Hydrogeologiczną do wykonywania badań i oceny stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych. Badania i klasyfikację wód podziemnych w punktach sieci krajowej w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykonuje Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie przy koordynacji i na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, natomiast w sieci regionalnej wykonuje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.

Celem monitoringu wód podziemnych jest dostarczenie informacji o jakości tych wód, obserwacja zachodzących zmian chemizmu oraz sygnalizacja zagrożeń w skali regionu i kraju. Wyniki badań i ocen są pomocne do optymalizacji związanych z ochroną i gospodarowaniem zasobami wód działających, mających na celu utrzymanie lub osiągnięcie ich dobrego stanu.

Na terenie gminy Barczewo nie były prowadzone badania. Monitoring JCWPd 20 na terenie powiatu olsztyńskiego wykazał w 4 przypadkach wody dobrej jakości oraz po jednym przypadku wód zadowolającej, niezadowolającej i złej jakości⁹.

5.4. Gospodarka wodno-ściekowa

Charakterystyka infrastruktury wodno-ściekowej została szczegółowo przedstawiona w tabeli 5. Wskaźniki monitoringu. Wynika z niej, że gmina Barczewo jest prawie w całości zwodociągowana – 99,9%. Istnieje znacząca dysproporcja między długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Z sieci kanalizacyjnej korzysta 58,5% mieszkańców, z czego w mieście 89,5%, a na terenach wiejskich 36,2%. W miejscach, gdzie nie ma systemu kanalizacyjnego ścieki oczyszczane są w przydomowych oczyszczalniach ścieków (73 szt. w 2018 r, wzrost o 14 szt. względem 2017 r.) bądź gromadzone w zbiornikach bezodpływowych (729 szt. w 2018 r., wzrost o 1 szt. względem 2017 r.), skąd są wywożone taborem asenizacyjnym na teren oczyszczalni.

5.5. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Infrastruktura gospodarowania odpadami komunalnymi¹⁰

Zgodnie z obowiązującymi przepisami odpady komunalne mogły być zagospodarowane jedynie w regionalnych instalacjach do przetwarzania odpadów (RIPOK) lub instalacjach do zastępczej obsługi regionów. Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022 wyznaczył 5 regionów gospodarki odpadami komunalnymi: Północny, Zachodni, Centralny, Północno-Wschodni, Wschodni.

Gmina Barczewo należała do Regionu Centralnego, obejmującego 37 gmin. Na terenie Regionu znajdowały się w Elblągu i Braniewie: 1 instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów (w Olsztynie), 3 kompostownie odpadów zielonych

⁹ Klasy jakości wód podziemnych w punktach monitoringu diagnostycznego wg danych z 2019 roku, GIOŚ.

¹⁰ Aktualizacja Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022, Olsztyn 2019.

i innych bioodpadów (w Wysiekach gm. Bartoszyce, w Świętajnie i w Bezledach gm. Bartoszyce) oraz 1 składowisk odpadów inne niż niebezpieczne i obojętne (w Wysiekach gm. Bartoszyce).

System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Barczewo¹¹

Odbiorem, transportem oraz zagospodarowaniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Barczewo w latach 2018-2019, zajmował się Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Barczewie ul. Wojska Polskiego 15.

Liczba osób objętych systemem gospodarki odpadami, wg złożonych deklaracji w 2018 r. wynosiła 14 805 (10 757 deklarowało selektywna zbiórkę, a 4 048 nieselektywną), a w 2019 r. 14 754 (13 299 deklarowało selektywna zbiórkę, a 1 455 nieselektywną).

Koszt odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów w instalacji w Olsztynie wyniósł w 2018 r. 1 923 210,31 zł, a w 2019 r. 2 527 985,35 zł.

Ilość odpadów wytworzonych i odebranych z terenu gminy Barczewo od właścicieli nieruchomości zamieszkałych przedstawiono w tabeli, zestawiając rok 2017 (porównawczy) z latami 2018-2019.

Tabela 11. Ilość odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Barczewo za lata 2017-2019

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)		
		2017	2018	2019
15 01 07	Opakowania ze szkła	198,34	230,14	323,06
16 01 03	Zużyte opony	11,26	12,72	29,4
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	4,62	26,74	177,34
20 01 01	Papier i tektura	93,34	107,98	177,67
20 01 23	Urządzenia zawierające freony	6,628	5,74	10,48
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,011	-	-
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	8,592	10,64	10,56
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,00	1,06	1,66

¹¹ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Barczewo za 2017, 2018 i 2019 rok, Barczewo 2018, 2019, 2020.

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)		
		2017	2018	2019
20 01 39	Tworzywa sztuczne	193,88	238,40	365,50
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane selektywnie (popiół)	100,72	127,38	198,94
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	103,18	159,22	209,74
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	3 067,30	3 026,23	2 634,06
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	207,60	198,52	311,88
	Razem	3 996,471	4 144,77	4 450,29

źródło: Urząd Miejski w Barczewie

Na terenie gminy Barczewo znajduje się także Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który zlokalizowany jest przy ul. Prostej 15 w Barczewie. Do PSZOK właściciele nieruchomości zamieszkałych w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogli dostarczyć selektywnie zebrane odpady komunalne. w 2018 r. dostarczono do niego 113,460 Mg odpadów, a w 2019 r. 340,82 Mg. Dla porównania w 2017 r. było to 80,631 Mg.

5.6. Zasoby przyrodnicze

Na terenie gminy Barczewo występują następujące formy ochrony przyrody¹²:

- Obszary chronionego krajobrazu,
- Użytki ekologiczne,
- Pomniki przyrody.

Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Olsztyńskiego

Województwo: warmińsko-mazurskie

Powiaty: olsztyński, szczycieński

Gminy: Barczewo, Szczytno (gmina wiejska), Purda , Pasym , Biskupiec, Dźwierzuty

Data wyznaczenia: 01.01.1998

Powierzchnia: 40 796,95 ha

Obowiązujący akt prawny: Uchwała Nr XX/470/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Olsztyńskiego

Obszar chronionego krajobrazu Dolina Środkowej Łyny

Województwo: warmińsko-mazurskie

Powiaty: olsztyński, Olsztyn

Gminy: Gietrzwałd, Barczewo, Jonkowo, Świątki, Dobre Miasto, Stawiguda, Dywity, Olsztyn (miejska)

¹² crfop.gdos.gov.pl/crfop

Data wyznaczenia: 01.01.1998

Powierzchnia: 15 164,74 ha

Obowiązujący akt prawny: Uchwała Nr XXVI/606/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny

Użytek ekologiczny Masachiltek

Województwo: warmińsko-mazurskie

Powiat: olsztyński

Gmina: Barczewo

Data ustanowienia: 16.06.1998

Powierzchnia: 2,33 ha

Akt prawny o ustanowieniu: Rozporządzenie Nr 54 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 16 czerwca 1998 w sprawie uznania za użytki ekologiczne

Celem ochrony jest jezioro śródleśne.

Użytek ekologiczny Klasztorne Łąki

Województwo: warmińsko-mazurskie

Powiat: olsztyński

Gmina: Barczewo

Data ustanowienia: 01.05.1992

Powierzchnia: 0,70 ha

Akt prawny o ustanowieniu: Rozporządzenie Nr 43 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 10 kwietnia 1992 w sprawie uznania obiektów i obszarów podlegających ochronie za pomniki przyrody oraz użytki ekologiczne

Obowiązujący akt prawny: Rozporządzenie Nr 22 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Klasztorne Łąki”

Celem ochrony siedliska przyrodniczego i stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków jest zachowanie stanowiska pełnika europejskiego.

Użytek ekologiczny Łęgajny

Województwo: warmińsko-mazurskie

Powiat: olsztyński

Gmina: Barczewo

Data ustanowienia: 11.09.1998

Powierzchnia: 1,05 ha

Akt prawny o ustanowieniu: Rozporządzenie Nr 80 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 11 września 1998 w sprawie uznania za użytki ekologiczne

Obowiązujący akt prawny: Rozporządzenie Nr 29 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Łęgajny”

Celem ochrony jest zachowanie płazowizny stanowiącej śródpolną enklawę porośniętą sosną i świerkiem o zadrzewieniu 0,1 i bogatym podsyciu - ostoja zwierząt i ptaków oraz wodopój zwierząt.

Użytek ekologiczny Bogdany

Województwo: warmińsko-mazurskie

Powiat: olsztyński

Gminy: Barczewo, Purda

Data ustanowienia: 28.03.2009

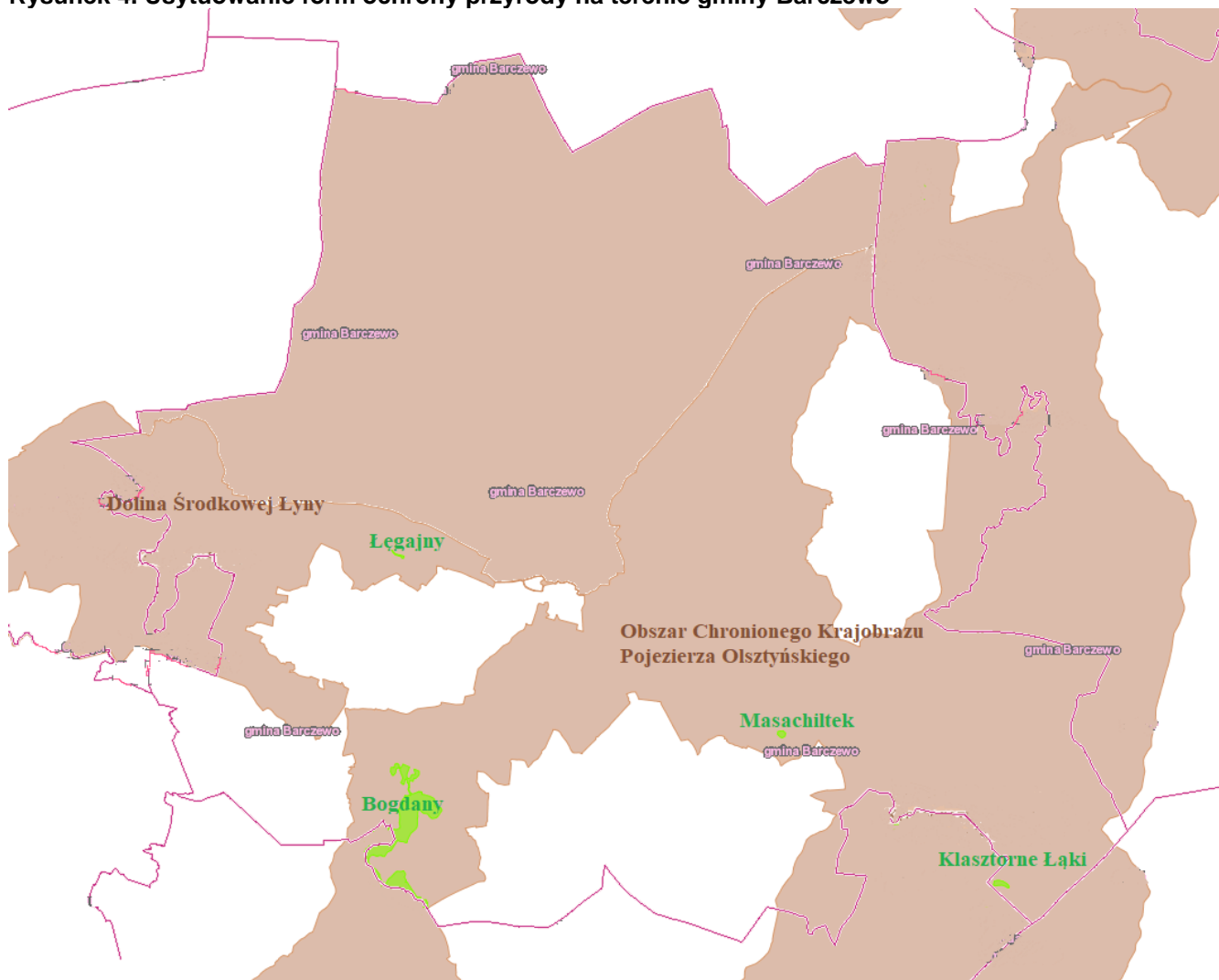
Powierzchnia: 117,71 ha

Akt prawny o ustanowieniu: Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 6 marca 2009 w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Bogdany”

Obowiązujący akt prawny: Uchwała Nr XLII(300)17 Rady Miejskiej w Barczewie z dnia 25 lipca 2017 r. w sprawie użytku ekologicznego „Bogdany” na terenie gminy Barczewo

Celem ochrony jest zachowanie wartości przyrodniczych i krajobrazowych oraz bioróżnorodności ekosystemów wodno-błotnych stanowiących miejsca lęgowe i żerowiskowe ptaków wodno-błotnych oraz miejsca tarliskowe ryb.

Rysunek 4. Usytuowanie form ochrony przyrody na terenie gminy Barczewo

źródło: geoserwis.gdos.gov.pl, opracowanie własne

Na terenie gminy Barczewo znajduje się także 10 pomników przyrody scharakteryzowanych poniżej.

Tabela 12. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Barczewo

Lp.	Data utworzenia	Obowiązujący akt prawny	Opis pomnika przyrody	Pierśnica [cm]	Wys. [m]	Opis lokalizacji
1.	1977-01-01	-	Drzewo: Dąb szypułkowy – Quercus robur	147	32	50 m na południe od pomnika id_pp=48; Nadleśnictwo Wipsowo, Leśnictwo Leszno, oddz. 104
2.	1977-01-01	-	Drzewo: Cis pospolity – Taxus baccata. Wg aktu grupa 17 cisów, dodatkowo ok. 500 podrostów – zgodnie z tablicą informacyjną powierzchniowy pomnik przyrody "Cisy" na 2 ha, ogrodzony	25	6	Nadleśnictwo Wipsowo, Leśnictwo Leszno, oddz. 84, 85, 89, 104, 105, 113, 116
3.	1984-06-11	Decyzja Nr RGŻL-op-383/84 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 11 czerwca 1984 r. o uznaniu za pomnik przyrody	Drzewo: Dąb szypułkowy – Quercus robur. Spróchniały, pozostał pień 6 m	139	6	50 m na północ od dębu id_pp=46; Nadleśnictwo Wipsowo, Leśnictwo Leszno, oddz. 104 h
4.	1984-06-11	Decyzja Nr RGŻL-op-384/84 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 11 czerwca 1984 r. o uznaniu za pomnik przyrody	Grupa 4 drzew: Dąb szypułkowy – Quercus robur (2 szt.), Cis pospolity – Taxus baccata (2 szt., I dwupienny od 0,5 m, II trójpienny od 1,5 m)	174, 165, -, 80	30, 29, 14, 13	Przy drodze polnej; Nadleśnictwo Wipsowo
5.	1986-12-30	Decyzja Nr OS.III-7141/438/86 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 30 grudnia 1986 r. o uznaniu za pomnik przyrody	Krzew. Pomnik powierzchniowy o liczbie ok. 1500 obiektów; stanowisko pióropusznika strusiego, rozmieszczenie kępowe	-	-	Wzdłuż rz. Orzechówki w km 2+200 do jeziora Wadąg; Nadleśnictwo Kudypy

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barczewo za lata 2018-2019

Lp.	Data utworzenia	Obowiązujący akt prawny	Opis pomnika przyrody	Pierśnica [cm]	Wys. [m]	Opis lokalizacji
6.	1991-03-06	Rozporządzenie Nr 16 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 11 lutego 1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Drzewo: Dąb szypułkowy – Quercus robur	178	22	PPGR Barczewo, park podworski w folwarku Maruny; Nadleśnictwo Wipsowo
7.	1991-03-06	Rozporządzenie Nr 16 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 11 lutego 1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Pomnik powierzchniowy o liczbie kilkuset obiektów; stanowisko pełnika europejskiego	-	-	Łąka śródleśna PPGR Barczewo, na północny-wschód od wsi Maruny; Nadleśnictwo Wipsowo
8.	1992-12-26	Rozporządzenie Nr 166 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 1 grudnia 1992 r. w sprawie uznania obiektów za pomniki przyrody i obszarów za stanowiska dokumentacyjne przyrody oraz uchylecia ochrony obiektów uznanych za pomniki przyrody	Grupa 2 drzew: Dąb szypułkowy – Quercus robur. Drugiego nie odnaleziono	108	21	Rośnie na posesji prywatnej; Nadleśnictwo Nowe Ramuki
9.	1995-09-23	Rozporządzenie Nr 93 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 16 sierpnia 1995 r. w sprawie uznania obiektów za pomniki przyrody oraz uchylecia ochrony obiektów uznanych za pomniki przyrody	Grupa 4 drzew: Dąb szypułkowy – Quercus robur	86, 111, 90, 83	24, 26, 24, 23	Koło Nikielkowa; Nadleśnictwo Olsztyn, Leśnictwo Barczewo, oddz. 231 m
10.	2007-06-07	Rozporządzenie Nr 15 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 16 maja 2007 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na	Drzewo: Dąb szypułkowy – Quercus robur	111	27	Przy ul. Modrzewiowej w Wójtowie, na pograniczu posesji Państwa Wojnowskich i drogi wewnętrznej należącej do Urzędu Miasta

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barczewo za lata 2018-2019

Lp.	Data utworzenia	Obowiązujący akt prawny	Opis pomnika przyrody	Pierśnica [cm]	Wys. [m]	Opis lokalizacji
		terenie województwa warmińsko-mazurskiego				Barczewo

źródło: GDOS

6. Podsumowanie

Celem sporządzenia Raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barczewo na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2018-2019 jest ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie działań wraz z poniesionymi nakładami finansowym oraz aktualna ocena stanu środowiska. Podjęto się realizacji 24 zadań: 6 wyznaczonych celach i kierunkach interwencji oraz 18 wyznaczonych w planowanych zadaniach inwestycyjnych.

Władze gminy Barczewo przeznaczały główne nakłady finansowe na budowy i przebudowy dróg oraz budowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Gmina wybierała te inwestycje, które z punktu widzenia potrzeb omawianej jednostki samorządu terytorialnego były najważniejsze i najpilniejsze, w stosunku do jakości środowiska i zdrowia mieszkańców. 119 mieszkańców skorzystało z dofinansowania i pożyczek z programu „Czyste powietrze” na wymianę źródeł ciepła i termomodernizację budynków mieszkalnych. Oprócz zadań inwestycyjnych, które angażowały największe nakłady finansowe podjęto się działań mających na celu promocję recyklingu odpadów, zalesianie gruntów oraz opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących swymi zapisami ochronę środowiska naturalnego.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji Programu na terenie gminy wskazuje, że prawie wszyscy mieszkańcy (99,9%) mają dostęp do sieci wodociągowej. Liczne inwestycje w zakresie rozbudowy sieci gazowej przyczyniły się do znacznego wzrostu ludności mającej do niej dostęp – z 13,2% w 2017 r. do 23,5% w 2019 r. Odnotowano poprawę jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM10, niewielkie zagrożenie ponadnormatywnym hałasem oraz zwiększenie powierzchni lasów. W zakresie gospodarowania odpadami nastąpił znaczny wzrost udziału odpadów segregowanych w ogólnym strumieniu odpadów, z 23,25% w 2017 r. do 40,82% w 2019 r. Znacznie więcej osób prowadzi selektywną zbiórkę odpadów. W 2017 r. było to 55,11% mieszkańców, a w 2019 r. 90,14%. Ponadto osiągnięto wymagane poziomy recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła i odpadów budowlanych. Zauważalna jest znacząca dysproporcja między długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Z sieci kanalizacyjnej korzysta tylko 58,6% mieszkańców, z czego w mieście 89,6%, a na terenach wiejskich 36,5%. Również stan wód powierzchniowych wykazuje ich zły stan ogólny.

W dalszym ciągu konieczne jest inwestowanie w działania z zakresu ochrony środowiska, zwłaszcza z zakresu gospodarki ściekowej. Proponuje się pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowania, które odciążąby budżet Gminy. Opracowując nowy Program zaleca się wyznaczenie celów i zadań, które będą przyczyniać się do dalszej ochrony i sukcesywnej poprawy jakości środowiska, uwzględniając możliwości finansowe i organizacyjne poszczególnych jednostek.

Biorąc pod uwagę zawarte w opracowaniu informacje, wskazujące na realizację wszystkich założonych celów i zadań oraz wynikająca z nich pozytywne aspekty, realizację Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barczewo za lata 2018-2019 ocenia się pozytywnie.

Spis tabel

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31.12.2019 r.)	7
Tabela 2. Procesy demograficzne w gminie Barczewo w latach 2010-2019	7
Tabela 3. Bezrobocie na terenie gminy Barczewo	8
Tabela 4. Realizacja zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Barczewo, lata 2018-2019	10
Tabela 5. Wskaźniki monitoringu	22
Tabela 6. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza	29
Tabela 7. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_{DWN}	31
Tabela 8. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_N	32
Tabela 9. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Barczewo	33
Tabela 10. Wyniki oceny jakości JCWP obejmujących teren gminy Barczewo	34
Tabela 11. Ilość odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Barczewo za lata 2017-2019	37
Tabela 12. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Barczewo	41

Spis rysunków

Rysunek 1. Gmina Barczewo na tle powiatu olsztyńskiego	5
Rysunek 2. Plan gminy Barczewo	6
Rysunek 3. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem	8
Rysunek 4. Usytuowanie form ochrony przyrody na terenie gminy Barczewo	40